

Informacja prasowa

17.07.2026 r.

Od wynalazku do rynku. Pierwsze w Polsce badanie pokazuje, co dzieje się z polskimi wynalazkami po uzyskaniu ochrony patentowej w kraju

Jakie są losy wynalazków po uzyskaniu ochrony patentowej? Które z nich trafiają na rynek, a które nie zostały skomercjalizowane? Jakie bariery utrudniają wdrożenia i jak wygląda transfer technologii w Polsce? Wstępne odpowiedzi na te pytania przynosi pierwsze w Polsce pilotażowe badanie dotyczące komercjalizacji patentów krajowych. Wyniki pokazują, że komercjalizacji podlegał tylko co czwarty analizowany patent, a wykorzystanie chronionych wynalazków w praktyce gospodarczej przyniosło łącznie blisko 4 mld zł przychodów. Jednocześnie blisko dwie trzecie patentów nie jest obecnie planowanych do komercjalizacji; 3% uzyskanych patentów pełni przede wszystkim funkcję ochronną lub strategiczną.

Badanie objęło ponad 11,5 tys. patentów udzielonych polskim podmiotom przez Urząd Patentowy RP w latach 2019–2023 i po raz pierwszy pozwoliło prześledzić, co dzieje się z chronionymi wynalazkami – czy trafiają na rynek, w jaki sposób są komercjalizowane, jakie przynoszą przychody oraz dlaczego część z nich nie zostało wdrożonych.

Projekt „Komercjalizacja patentów udzielonych na rzecz podmiotów krajowych przez UPRP w latach 2019–2023” został zrealizowany przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, który do współpracy zaprosił Szkołę Główną Handlową w Warszawie oraz Główny Urząd Statystyczny. Koncepcję badania opracował dr hab. Mariusz-Jan Radło, prof. SGH, kierownik Katedry Globalnych Współzależności Gospodarczych SGH. Na jej podstawie badanie przeprowadził Urząd Statystyczny w Szczecinie, wykorzystując metody statystyki publicznej. Ze strony Urzędu Patentowego RP projektem kierował Michał Gołacki, zastępca dyrektora Departamentu Innowacji.

Blisko 4 mld zł z komercjalizacji patentów

Skomercjalizowanych zostało 24,9 proc. analizowanych patentów, co wygenerowało szacunkowo 3,93 mld zł przychodów. Wyniki badania wskazują, że potencjał polskich wynalazków może być wykorzystywany jeszcze skuteczniej dzięki dalszemu wzmacnianiu mechanizmów wspierających komercjalizację oraz współpracę nauki z biznesem.

— *W nowoczesnym systemie innowacji zadaniem Urzędu Patentowego RP nie jest wyłącznie przyznawanie ochrony prawnej. Równie ważne jest dostarczanie rzetelnej wiedzy o tym, w jaki sposób własność przemysłowa wpływa na rozwój gospodarki i jakie działania zwiększają szanse skutecznego wdrażania nowych technologii. Ochrona patentowa otwiera drogę do komercjalizacji, ale sama nie przesądza o sukcesie rynkowym wynalazku. Dlatego potrzebujemy danych pozwalających ocenić, co dzieje się z rozwiązaniami po uzyskaniu patentu, jakie modele komercjalizacji okazują się najbardziej efektywne oraz gdzie występują bariery ograniczające wykorzystanie potencjału polskich innowacji. To pierwsze badanie, które w tak kompleksowy sposób*

pokazuje dalsze losy patentów udzielonych przez Urząd Patentowy RP. Jego wyniki dostarczają podstaw do prowadzenia polityki innowacyjnej opartej na dowodach, wspierania skuteczniejszego transferu technologii oraz lepszego wykorzystania potencjału nauki i przedsiębiorczości. Właśnie w tym kierunku chcemy rozwijać działalność Urzędu Patentowego RP – jako instytucji nie tylko chroniącej własność przemysłową, ale także aktywnie wspierającej rozwój całego ekosystemu innowacji – mówi dr hab. Ewa Skrzydło-Tefelska, Prezes Urzędu Patentowego RP.

Patenty nauki i patenty przedsiębiorstw – różne drogi do komercjalizacji

Jednym z najważniejszych wyników badania jest wyraźna różnica w efektach komercjalizacji pomiędzy sektorem nauki a przedsiębiorstwami. Jednostki naukowe są właścicielami ponad dwóch trzecich analizowanych patentów, jednak odpowiadają jedynie za około 1 proc. przychodów z ich komercjalizacji. Przedsiębiorstwa dysponują niespełną jedną trzecią z puli badanych patentów, ale generują niemal 99 proc. wszystkich przychodów osiągniętych z ich wykorzystania.

– Zaprojektowaliśmy model, który pozwala prześledzić różne ścieżki dalszych losów patentu – od samodzielnego wdrożenia i współpracy z partnerem, przez sprzedaż praw, aż po brak komercjalizacji lub wykorzystanie patentu do blokowania konkurencji. Model ten może być stosowany cyklicznie, dzięki czemu pozwoli nie tylko mierzyć skalę komercjalizacji, lecz także obserwować jej zmiany, bariery i efekty gospodarcze w czasie. Wyniki pilotażu pokazują, że samo zwiększanie liczby patentów nie wystarczy – polityka innowacyjna powinna silniej wspierać przechodzenie od ochrony wynalazku do jego gospodarczego wykorzystania – podkreśla dr hab. Mariusz-Jan Radło, prof. SGH, autor koncepcji badania.

Co utrudnia komercjalizację?

Badanie pozwoliło również zidentyfikować najważniejsze bariery utrudniające komercjalizację wynalazków. W sektorze nauki dominują brak popytu na technologie oraz niewystarczające zainteresowanie inwestorów. W przedsiębiorstwach przeszkody mają bardziej zróżnicowany charakter i obejmują oprócz powyższych także zmianę strategii biznesowej czy zmieniające się uwarunkowania rynkowe. Z tych powodów aż 64,7 proc. analizowanych patentów nie jest obecnie planowanych do komercjalizacji.

W około 3% przypadków patenty pełnią przede wszystkim funkcję ochronną lub strategiczną, zabezpieczając przewagę konkurencyjną swoich właścicieli, a nie służąc bezpośredniemu wprowadzaniu rozwiązań na rynek.

Wyniki badania pokazują, że skuteczne wspieranie komercjalizacji wymaga zróżnicowanych instrumentów, dostosowanych do potrzeb różnych grup właścicieli patentów oraz etapu rozwoju technologii.

– Skuteczna polityka publiczna wymaga rzetelnych danych o skali zjawisk, ale też wiedzy o ich uwarunkowaniach. Jestem pewien, że to tylko początek – pilotaż stanowi doskonały punkt wyjścia do kolejnych badań, dogłębnie analizujących w odniesieniu do wynalazków i patentów cały łańcuch innowacyjności: od pomysłu do konkretnych biznesowych zastosowań i efektów w skali firmy czy gospodarki. Zwracam przy okazji uwagę na to, jak zmienia się rola statystyki publicznej. Nie chodzi tylko o dane i ich publikację. We współpracy z partnerami szczegółowo diagnozujemy i opisujemy zjawiska gospodarcze, co pozwala nie tylko lepiej je rozumieć, ale i kształtować w odpowiedni sposób – zarządzać nimi. Zależy nam przede wszystkim na tym, by rezultaty naszych badań były podstawą do podejmowania decyzji korzystnych dla polskiej gospodarki – zwraca uwagę dr hab. Marek Cierpiął-Wolan, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

Ważne źródło wiedzy dla uczelni i polityki innowacyjnej

Badanie po raz pierwszy dostarcza danych, które pozwalają analizować nie tylko skalę komercjalizacji patentów, ale również bariery utrudniające wykorzystanie chronionych wynalazków oraz różnice pomiędzy poszczególnymi grupami właścicieli patentów. Wnioski mogą stanowić cenne wsparcie przy projektowaniu instrumentów rozwoju innowacyjności, transferu technologii oraz współpracy nauki z biznesem.

– SGH od lat pozostaje pionierem badań stosowanych i diagnozy polskiej gospodarki. Badanie losów patentów udzielonych przez Urząd Patentowy RP w latach 2019–2023 dobrze wpisuje się w tę misję, pokazując, jak nauka może wspierać rozwiązywanie realnych problemów rozwojowych kraju.

Ma to szczególne znaczenie dziś, gdy dotychczasowe źródła wzrostu polskiej gospodarki stopniowo się wyczerpują, a dalszy rozwój musi w większym stopniu opierać się na innowacjach, produktywności, wiedzy i własnych technologiach.

Wyniki badania pokazują jednocześnie, że tradycyjne miary innowacyjności, takie jak liczba udzielonych patentów, nie zawsze odzwierciedlają rzeczywiste efekty gospodarcze. Patent jest ważnym sygnałem potencjału, ale dopiero jego wykorzystanie rynkowe przesądza o wpływie na gospodarkę.

Dzięki współpracy Urzędu Patentowego RP, SGH i Głównego Urzędu Statystycznego powstała unikatowa, oparta na danych diagnoza tego, które patenty trafiają na rynek, które pozostają niewykorzystane i jakie bariery ograniczają ich komercjalizację – mówi rektor i prof. SGH dr hab. Piotr Wachowiak.

Pełny raport w grudniu

Pełne wyniki badania wraz z raportem i pogłębioną analizą zostaną przedstawione podczas międzynarodowej konferencji „**Uwolnić wartość IP: finansowanie, wycena, komercjalizacja**”, organizowanej przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej we współpracy ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie. **Konferencja odbędzie się 1–2 grudnia 2026 r. w SGH.**

Materiały dodatkowe

W załączeniu przekazujemy materiał uzupełniający zawierający szczegółowe informacje o badaniu, zastosowanej metodologii oraz najważniejszych wynikach.

Kontakt dla mediów

Wydział Prasowy GUS: tel.: 22 608 38 04, 22 449 41 45, 22 608 30 09; kom.: 695 255 032,
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rzecznik Prasowy Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego: tel.: +48 880 792 209,
e-mail: k.jedlak@stat.gov.pl;

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

dr hab. Mariusz-Jan Radło, prof. SGH, kierownik Katedry Globalnych Współzależności Gospodarczych, Instytut Gospodarki Światowej, Kolegium Gospodarki Światowej SGH
mjradlo@sgh.waw.pl, tel. 505 168 977